

Forfatter: Gyldenstjerne, Sofie Mogensdatter

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Gyldenstjerne, Sofie Mogensdatter (1568-12-22/1569-01-03)

Citation: Gyldenstjerne, Sofie Mogensdatter: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Gyldenstjerne, Sofie Mogensdatter (1568-12-22/1569-01-03)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (3. bind)*, NIELSEN & LYDICHE, s. 290. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-003-shoot-L0007431460030188.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

U. D. og St. [Maribo Kloster, mellem 22. December 1568 og 3. Januar 1569] ¹⁾.

Sofie Mogensdatter Gyldenstjerne til Mogens Gyldenstjerne.

Hun beretter om de Optøjer, som Jomfru Karen Friis forøver i Klostret, beder Faderen tale med Johan Friis derom og beder ogsaa Faderen hjælpe Klostret. Hun protesterer mod Optagelsen af en Jomfru i Klostret paa andre Vilkaar end de sædvanlige.

Mynn hierte alerkieriste ffader, giiffuer ieg eder saa ganske daterligenn tiill kienne, att thenn onsdag ffore jule ²⁾ tha giøre søster Karinne Ffris dater ³⁾ ett stoertt oprøer her vdij klasteritt oc enn tiill siig, som heder søster Gese Hack, oc tog enn jomffru fraa abedisenn, som hun hadt sag mett, att lade sette y mørcke stuenn ffor hini vndskaff skyldt, oc slo søster Karinne Fris dater mig oc drog aff mitt hoffuett, som ieg skule gaa oc min abe- disiis ærinde, oc siidenn ther effter tog hun jomffruenn fraa abedisenn ⁴⁾ oc pririsenn, som the skule hafft hine y mørckestuenn, oc sloe piigernne fforderffuett. Hun ski- cker siig møgett ijle bade moedt siin abedise oc pririse oc ale, som mett thenom ere. Saa skiile oss Gudt snartt wedt hine. Oc thenn tiidt hun hade tagett jomfruen fra abediisenn, saa giick hun op ij konuente stuenn oc mett hini tiill henn, som hun har dragett tiill sig, oc lugte dorenne for thenom; saa slo the sker oc trer oc allt thett, the kunde offuer gaa, sønnder; saa ringte the klockenn oc roffte mordt, som the skule gange y enn gangene s. 291stridt. Slige merarckell(!) gør hun, hun er the vnge jom- ffruers omreall(!). Here Gudt giiffue, att hini frende Jie- hans Fris hade staaed oc sett hine, huor hanns fæncke skicker siig, oc thett klaffue maall, hun klaffuer mett siitt selskaff offuer mijn fatiige søster oc mig, men wiile wij were mett hine oc lege klaaster øde, tha nøde vij veil fredt. Menn hun fforføler bade abedisen oc pririsen, søster Margrett lens dater, hun har weritt abedise her ffør. Hun haffuer endt oc tagett nock aff hine; saa lader hun mett ale sijne abediser, hun haett, oc huem ther icke wiill were thenn, hun er, tha nyder ther ingen fredt for hine. Hun haffuer hadett mig, siiden thett første ieg giick tiill abediisenn; men Gudt skall wide, at att (!) ieg vedt aler, att ieg giøre thenne jomffru vntt y myn dage ¹⁾ heller the andre entenn ther raaffue saa hart paa mig, ther viill ieg skyde mig tiill mijn abedise oc pririse oc the andre gode fornemste jomfruer. Men ieg beder eder, mijn hierte alerkieriste fader, atty wiile giøre ffor Guds skyldt oc tale mett hinn gode Jiehandt Frys ²⁾ her om, att hand viill for Guds skyldt oc fly oss fredt y klaasteritt ffor thenne søster Karine Fris dater, att vij maate gange vslaffne oc dragne ffor hine. Skar hyne nogett paa oss, tha haffuer hun abedise at klaffue sig ffore. Hine kiener ieg icke goedt ffor att sla mig, hun haffuer sagtt abedisenn lydelse ope mett sytt selskaff, saa hun viill selff regere, som hine løster. Hun søger aler huerken bordt eler kapell eler nogenn andenn steds, som konuentenn er samlidt, andet enn løffuer paa sijnn egenn handt, som hine løster, oc giffuer andre vnde effterdøme aff siig. Huem saa wiill skycke siig, the maa hun lide, men vij andre, som viill effter thett, vij haffue giffuett oss tiill, oc viill were wor abedise hørig oc lydig, wij haffue ingen fredt for hijnne. Viil nu s. 292hijn gode Jiehandt Ffrijs føre ett gaatt styre tiill hijne, tha gjør handt ther vdij en stoer velgierning, oc er mijn gode tro nu saa goedt tiill hannom, att handt viill lade gameltt venskaff drage mere endt frendtskaff. Thenn euige Gudt skall lønne hamett, oc gjør Marebo klaster itt stortt gaffn. Ieg skall, saa lenge ieg leffuer, mett myn kiere moder, abedise oc prise (!) oc ale mijnne gode wener bede gaatt for hanom. Gudt skall løne hamett, om handt viill entenn skjille os ueden eller att hunn wiill skycke siig effter sinn klasterlige regell oc haalle syn abedise ffor øgenn, som hinne bører att gøre. Hun har altidt sagtt, att hun holer icke mett the onge jomffruer ¹⁾ oc gjør thenom vlydige, men nu gaar ther sijn ffor saffn. Mijn alerkieriste ffader, beder nu kanseler gøre her vdij, som myn gode tro er tiill hanom. Vil handt icke tro mig, tha maa handt skriffue synn fæncke, søster Elsebe Skjnckell dater tiill; hun dri- cker enn oc syn skoell dafflig aff hine. Then almegtiste euige Gudt viill ieg haffue eder beffalet. Amen.

Sophye Gylenstierne.

Myn hierte kiere ffader, giiffuer eder stunder attale mett Peder Fris, oc giiffuer nogenn goedt beskeen oc suar tiill bage mett hanom ffor Gus naffn skyldt, oc lader mig se, att ieg er icke wenne løss. Were thete klaster nu itt gaatt forsuar, for ther er mange, som stander effter thett; attij bruge wener, for thett bliffuer vel fort jng ffor kongenn, attij maatte tha haffue nogen gode vener, som maatte suare tillitt. Vij haffue icke stor bratevott(!?) ²⁾, for the andre haffuett (!) løffuett galne; ere ty (?) thete icke vertt, tha ere wy thett verdtt, som giernne viile leffue mett fredt, oc vij haffue the agtiiste oc finiste mett oss, som viill sit klaster vell, oc kongenn har inte mett vortt kloster att giøre, thett er giiffuitt adelenn tiill teris børn. Here Gud lade thenom s. 293aler fremme tiris vnde viiley. Nu har her veritt en jomffru ¹⁾ mett kongens breff, att min abedise skule tage hinne her jng, att hun skule haffue en stue mett en skorsten oc kamer oc syn egen pige oc gange ij syne egne klæder oc huerckenn siunge eler lese mett, oc met the wilkor kandt hun icke her ing tagis vden ett stor oprør y melom oss here inge, for ieg 1er mig ticke y mitt stedt, att ieg er saa goedt som hun. Faar hun the viilkor, saa vill oc flere haffuet; thett kandt inte bere att saa vile the haue ett offuett klaster oc saa fare om lande som andre tater heræ(?). Her nogis icke mett the skik her er giortt inge, saa vare tet bære, att thi bleffue vde. M. h. k. f., Gudt giiffue, att ieg kune ffaa nogne aff eders gode wener hiidt, enten Holger oc Bør Trole er huem y selff wiile, ther mig vel viile, oc att the maate sedt, att y haffuer vener, oc atty agte endt nogett om min søster oc mig. Here Gudt giffue bade eder oc oss the bæste raadt. Gudt vere altidt mett eder.

(Bagpaa : Seglet og Udskriften :)

Tiill myn kiere hierte kiere ffader, her Moens Gylen- stierne tiill Stiernholm ganske daterlig tillskreffuet.

